

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/12/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117205269
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117205269.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: S. I., nar. XX.XX.XXXX a Z. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, deti rodičov: matka - M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, Y. a otec - Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, S., zastúpený JUDr. L. S., bytom H. X, S., o zmenu úpravy styku a o zvýšenie výživného, o odvolaní matky detí proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 18. júla 2018, č.k. 22P/19/2017-185, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým S. a maloletým Z. každý nepárny týždeň v roku od soboty 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že otec sa zaväzuje maloleté deti v určenom čase v mieste bydliska matky prevziať a po ukončení stretnutia v určenom čase v mieste bydliska matky odovzdať a matka sa zaväzuje maloleté deti na stretnutie v určenom čase riadne pripraviť (výrok I.) a súčasne súd s účinnosťou od 21.02.2018 zvýšil výživné otca na maloletého S. o sumy 90,- Eur mesačne na sumu 120,- Eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 90,- Eur mesačne na sumu 120,- Eur mesačne, ktoré výživné otcovi uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky (výrok II.), pričom zročné výživné za obdobie od 21.02.2018 do 31.07.2018 na maloletého S. v sume 105,76 Eur a na maloletého Z. v sume 105,76 Eur otcovi uložil zaplatiť do rúk matky v pravidelných mesačných splátkach po 5,- Eur pri každom nedoplatku spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky sa stane splatný celý dlh (výrok III.), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 37P/90/2014-53 zo dňa 25.03.2015 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi a v časti výšky bežného výživného otca na maloleté deti (výrok IV.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil otcovi i matke zaplatiť náhradu trov konania štátu každému vo výške 49,93 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výroky V. a VI.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 5, § 24 ods. 1 a 4, § 26, § 28 ods. 2, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj § 217 ods. 1 CSP, keď z vykonaného dokazovania mal preukázané, že od posledného rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloleté deti S. a Z. rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 37P/90/2014-53 zo dňa 25.03.2015, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol s účinnosťou od 01.01.2016 oprávnený stretávať

sa s maloletými deťmi každú nedeľu od 10.00 hod do 17.00 hod, došlo k zmene pomerov, že je daný dôvod na zmenu rozhodnutia v časti stretávania sa otca s maloletými deťmi. V čase predchádzajúceho rozhodovania o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, mali deti približne 1 rok. Nakoľko od posledného rozhodnutia uplynula doba viac ako 3 roky a otec má záujem stretávať sa maloletými deťmi, aby si so synmi budoval bližší citový vzťah, je podľa názoru súdu v záujme maloletých detí postupne rozširovať ich stretávanie s otcom. V súčasnosti prebieha stretávanie otca s maloletými deťmi počas jedného dňa (každú nedeľu), keď ešte cez obed deti spia a otec s nimi plnohodnotne trávi približne 2-3 hodiny doobeda a 2-3 hodiny poobede. Z vykonaného šetrenia pomerov v domácnosti otca neboli zistené žiadne nedostatky a tieto neuvádzala ani matka maloletých detí. Matka maloletých takisto neuvádzala, že by v súčasnosti otec starostlivosť o maloletých synov nezvládal. Počas konania bol u maloletých detí diagnostikovaný detský autizmus (u maloletého Z. narušená komunikačná schopnosť a maloletého S. detský autizmus). Z dôvodu potreby špecifického a osobitného prístupu k maloletým deťom vzhľadom na ich diagnózu znalkyňa podmienila rozšírenie styku otca s maloletými deťmi absolvovaním stretnutí s odborníkmi, aby sa dôkladne oboznámil so stanovenými diagnózami maloletých a s výchovným prístupom. Otec maloletých detí túto podmienku splnil, keď ešte aj pred vyhotovením znaleckého posudku vo veci začal s matkou navštevovať logopéda a psychológa, čo bolo zrejme zo samotných vyjadrení matky. Následne po vyhotovení znaleckého posudku pokračoval, o čom svedčí aj vyjadrenie riaditeľky Centra detskej reči, keď uviedla, že obaja rodičia sa logopedických a špeciálnopedagogických stretnutí zúčastňujú, obaja sa zapájajú do terapie a terapiu poskytujú deťom aj v domácom prostredí. Sám otec uvádzal, že s deťmi vykonáva jednotlivé cvičenia, ktoré mu boli odporúčané odborníkmi. Skutočnosť, že s deťmi sa pracuje potvrdila aj matka, keď uviedla, že ich stav sa zlepšuje. Je pravdou, že vzhľadom na stanovenú diagnózu maloletých detí je potrebné pristupovať k nim citlivo a so špecifickým prístupom, ale nakoľko otec maloletých detí absolvoval sedenia u odborníkov, kde mu bola vysvetlená diagnóza ako aj postup a spôsob práce s maloletými, má súd za to, že je dôvodné stretávanie otca s maloletými deťmi rozšíriť aj na prespanie u otca, aby sa otec mohol plnohodnotnejšie zapájať do starostlivosti o maloleté deti. V tomto smere však je namieste, aby rodičia spolu komunikovali vo zvýšenej miere, nielen o bežnej starostlivosti o maloletých, ale aj o ich zdravotnom stave a najmä o spoločnom postupe a prístupe k maloletým. Otec musí pri starostlivosti o maloleté deti postupovať s matkou jednotne, aby u maloletých detí nedochádzalo k stresovým situáciám pri zmene prostredia. Vzhľadom k tomu, že matka je ešte na rodičovskej dovolenke a otec pracuje, je zrejme, že sa nebude môcť zúčastniť každého stretnutia u psychológa alebo logopéda, preto je v záujme maloletých detí, aby matka poznatky a postupy oznámila, prípadne vysvetlila otcovi. Týmto však otec nie je zbavený povinnosti aj naďalej s matkou a s maloletými deťmi spolupracovať s odborníkmi, keďže aj otec si týmto spôsobom zdokonaľuje osobitný spôsob prístupu k maloletým deťom. V tomto smere súd apeluje na matku, aby bola otcovi nápomocná pri zmene režimu maloletých detí, vysvetlila mu všetky špecifiká, ako aj prípadné problémy, ktoré by sa mohli vyskytnúť. Aj otec bude musieť v tomto smere iniciatívne s matkou komunikovať. Takisto je na mieste konzultovať ich postup s odborníkmi, ktorých s maloletými deťmi navštevujú. Bude potrebný citlivý a tolerantný prístup zo strany otca v prípade ak maloleté deti nebudú túto zmenu dobre znášať, ako aj komunikácia s matkou. Napriek všetkému vyššie uvedenému, mal súd za to, že v záujme maloletých detí nie je len taký obmedzený kontakt otca s maloletými deťmi v rozsahu súčasnej úpravy, ale v ich záujme je, aby nadviazali plnohodnotný kontakt s otcom, ktorý má o maloletých evidentný záujem. Súd v tejto súvislosti zdôraznil, že záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodinnými príslušníkmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obidvaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybnosti nezastupiteľné postavenie (Nález Ústavného súdu ČR II.ÚS 554/04). Aj v zmysle vyššie uvedeného platí, že pri výkone rodičovských práv a povinností sú rodičia povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa, v ktorého záujme rozhodne nie je obmedzovanie kontaktu so žiadnym z jeho rodičov. Súd apeloval na rodičov, že na prospech maloletých detí je predovšetkým, aby ich rodičia nadradili záujmy a prospech maloletých nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi detí. Na tomto mieste súd zároveň poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 15.03.2016 sp. zn. III.ÚS 2298/15, v ktorom zdôraznil, že ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere a tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada naplnená v čo najväčšej možnej miere. To znamená, že právo detí na rovnoprávny vzťah k obom rodičom môže byť porušené len vtedy, ak rodič ohrozuje život alebo zdravie dieťaťa, ináč je v rozpore s najlepším záujmom a právami dieťaťa. Dôležitá úloha otca v živote maloletého Z. a S. je nepopierateľná, a preto je potrebné citovú väzbu

maloletých k otcovi aj naďalej rozvíjať a posilňovať, a to práve rozšírením stretávania, tak ako súd uviedol vo výroku I. rozhodnutia. Ďalej bol predmetom konania návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté deti zo sumy 90,- Eur mesačne na sumu 175,- Eur mesačne na každé z maloletých detí. Hmotnoprávnou podmienkou, aby mohol súd opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov, pričom je potrebné prihliadnúť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Výška vyživovacej povinnosti sa potom odvodzuje predovšetkým z odôvodnených potrieb a záujmov každého maloletého dieťaťa a po ich zistení je možné povinného rodiča zaviazat' na úhradu pomernej časti týchto nákladov. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza jednak zo skúmania odôvodnených potrieb každého maloletého dieťaťa, ktoré sú vzhľadom na vek, zdravotný stav, návštevu predškolského alebo školského zariadenia, nadanie či záujmy a zároveň vychádza z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov pritom neznamená mechanickú rovnosť, kritéria na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane každého dieťaťa a keďže ide o osobné právo dieťaťa, súd vymedzuje vyživovaciu povinnosť voči každému dieťaťu na základe jeho individuálnych potrieb. Pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti zohrávajú zásadnú úlohu náklady na odôvodnené potreby a záujmy každého maloletého dieťaťa, pričom z obsahu tohto pojmu je zrejmé, že sa jedná o také potreby a záujmy, ktoré je nevyhnutné u maloletého dieťaťa vynakladať v záujme jeho zdravého a všestranného vývinu a rozvoja, s ohľadom na všetky ostatné skutočnosti každého prípadu, vrátane celkových pomerov oboch rodičov. Súd následne skúmal, či došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného. Súd mal za preukázané, že v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o určení výšky výživného na maloleté deti súd vychádzal z príjmu matky, ktorý pozostával z rodičovského príspevku vo výške 260,- Eur mesačne, prídavkov na maloleté deti vo výške 47,- Eur mesačne a príjmu matky vo výške 200,- Eur mesačne. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v súčasnosti matka stále poberá rodičovský príspevok vo výške 268,40 Eur mesačne, prídavky na maloleté deti vo výške 47,36 Eur mesačne a má občasný príjem vo výške 100,- až 120,- Eur. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že na strane matky k zmene pomerov nedošlo. Otec maloletých detí v čase posledného rozhodovania súdu mal príjem vo výške 380,95 Eur, pričom v súčasnosti je čistý príjem otca zo zamestnania vo výške 454,50 Eur, privyrába si brigádami mesačne vo výške 200,- až 230,- Eur. V súčasnosti príjem otca teda dosahuje sumu 654,50,- Eur až 684,50 Eur mesačne, z čoho vyplýva, že na strane otca k zmene pomerov došlo. Súd ďalej uvádza, že sa nestotožnil s tvrdením matky, že otec sa vzdal lepšieho príjmu, keď odmietol ponúknutú prácu za odmenu vo výške 1000,- Eur mesačne, nakoľko išlo o ponuku z roku 2013, pričom v čistom by príjem predstavoval približne sumu 762,- Eur a zároveň by mal zvýšené náklady na cestovanie, a teda v konečnom dôsledku by vyšší príjem nedosahoval. Ďalej mal súd za preukázané, že došlo k zmene pomerov aj na strane maloletých detí, a to nielen v súvislosti s plynutím času a prirodzeným zvyšovaním ich potrieb, ale aj v súvislosti s ich diagnózou. V tomto smere však matkou uvádzané pravidelné mesačné výdavky maloletých detí, a to na maloletého Z. v sume 799,79 Eur a na maloletého S. v sume 539,79 Eur považoval súd za nadhodnotenú. Súd poukazuje na skutočnosť, že do pravidelných mesačných výdavkov matka zahrnula napr. genetickú analýzu v sume 349,- Eur, ktorej polovicu jej však otec uhradil. Otec sa takisto vyjadril a matka jeho tvrdenie nepoprela, že uhradza aj polovicu nákladov za sedenia u psychológa a logopéda. Súd taktiež považoval za nadhodnotenú aj bežné výdavky na maloleté deti, keď stravu na každé z maloletých detí matka vyčíslila na 157,50 Eur mesačne, pričom to neodôvodňovala špeciálnou diétou maloletých detí, naopak uviedla, že špeciálne obmedzenia nemajú. Aj výdavky na oblečenie, doplnky výživy a lieky považoval súd za nadhodnotenú, nakoľko nemajú predpísané žiadne lieky a ich zdravotný stav je dobrý. Čo sa týka nákladov na muzikoterapiu, hračky a voľný čas na tomto mieste súd uvádza, že nejde o nevyhnutné výdavky na maloleté deti, pričom súd pri určení výšky výživného zohľadňuje odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd dodáva, že osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, čo súd pri určovaní výšky výživného tak isto zohľadnil. Na základe vyššie uvedených osobných, majetkových a zárobkových pomerov oboch povinných rodičov, ako aj vzhľadom na zistené odôvodnené potreby maloletých detí, dospel súd k záveru, že na pokrytie ich oprávnených potrieb, po zohľadnení možností a schopností otca a podielu vyživovacej povinnosti matky, je dôvodným určiť výživné pre maloleté deti v sume 120,- Eur mesačne, ktorú výšku výživného aj otec navrhol. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca súd vychádzal predovšetkým z príjmu otca, ktorým je vo výške 654,50 Eur až 685,50 Eur mesačne. Vzhľadom na vyššie uvedené súd vychádzajúc z ustálenej súdnej praxe, keď výživné tvorí 20% - 30% z príjmu povinného rodiča, ako aj s prihliadnutím na vek maloletých detí, ich odôvodnené potreby určil súd výživné vo výške 120,- Eur mesačne, ktorá suma spolu s výživným od matky, pokryje odôvodnené potreby maloletých detí a zároveň takto stanovené výživné zodpovedá zárobkovým možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca. Súd zároveň prihliadal aj na skutočnosť, že otec prejavuje záujem o maloleté deti, stretáva sa s nimi, zabezpečuje

starostlivosť počas stretávania, zaujíma sa o ich potreby, čo vyplýva aj z podaného návrhu na rozšírenie styku. Súd ďalej dodáva, že výživné vo výške 120,- Eur mesačne priznal odo dňa podania návrhu, t. j. od 21.02.2018, keď návrh bol matkou podaný až na pojednávaní a súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa ako to uvádza § 77 ods. 1 posledná veta Zákona o rodine, nakoľko matke nič nebránilo podať tento návrh aj skôr. Po vykonanom dokazovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného zo sumy 90,- Eur mesačne na sumu 175,- Eur mesačne od 18.07.2017 na každého z maloletých detí súd rozhodol tak, že výrokom II. zvýšil výživné otca od 21.02.2018 voči maloletému S. na sumu 120,- Eur a voči maloletému Z. na sumu 120,- Eur, ktoré súd otca zviazal platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zvýšením vyživovacej povinnosti otca za obdobie od 21.02.2018 do 31.07.2018 vznikol otcovi nedoplatok na zročnom výživnom na každé maloleté dieťa v sume 105,76 Eur (634,32 Eur - 528,56 Eur), teda na maloletého S. v sume 105,76 Eur, ako aj na maloletého Z. v sume 105,76 Eur (výrok III.). Otec mal za uvedené obdobie zaplatiť výživné pre každého z maloletých detí vo výške 634,32 Eur (za 5 mesiacov, t. j. marec 2018 až júl 2018 x 120,- Eur + 34,32 Eur za február 2018), pričom zaplatil výživné vo výške 528,56 Eur (za 5 mesiacov x 100,- Eur + 28,56 Eur za mesiac február 2018), keď v konaní nebolo sporné, že otec platil výživné vo výške 100,- Eur mesačne na každého z maloletých detí od augusta 2017. Uvedený nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil otcovi zaplatiť v splátkach vo výške 5,- Eur mesačne pre každého z maloletých detí splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, keď súd rozhodol v súlade s ustanovením 232 ods. 3 a 4 CSP, pričom zohľadnil výšku určeného výživného a tiež skutočnosť, aby bol dlh zaplatený do troch rokov. Súd zaviazal otca (výrok V.) a matku (výrok VI.) nahradiť štátu trovy konania. Znalečné znalkyni za vykonanie znaleckého posudku bolo uhradené z časti zo zložených preddavkov účastníkmi, keď matka aj otec zložili preddavok vo výške 250,- Eur a z časti z rozpočtových prostriedkov štátu. Nakoľko išlo o trovy štátu, súd o tejto povinnosti rozhodoval i bez návrhu, pričom trovy znalečného majú znášať účastníci konania. V tomto prípade bolo nevyhnutné nariadenie znaleckého dokazovania, preto súd toto dokazovanie nariadil. Zákon však nestanovuje, že v tomto konaní hradí trovy konania štát. Súd považoval za spravodlivé zaviazať zaplatením trov znaleckého dokazovania matku i otca, a to každého na polovicu. Aj s ohľadom na výšku zložených preddavkov súd zaviazal otca k povinnosti nahradiť štátu trovy konania vo výške 49,93 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Taktiež matku súd zaviazal na náhradu trov konania štátu vo výške 49,93 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd dospel k záveru, že nebol dôvod odchyliť sa od tohto základného pravidla o trovách v mimosporovom konaní, keďže súd nezistil žiadne osobitné okolnosti, ustanovené ako výnimky v § 53, § 54 a § 55 CMP (osobitné typy konaní, zavinenie trov účastníkom, ktorý mal v konaní nejakú povinnosť, resp. výnimočné zohľadnenie princípu spravodlivosti s ohľadom na okolnosti prípadu).

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla napadnúť rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne napadnúť rozsudok zmeniť tak, že v časti úpravy styku návrh otca bude zamietnutý a v časti výživného bude vyhovieť na jej návrhu v celom rozsahu a súčasne bude otcovi uložené v celom rozsahu nahradiť trovy štátu. Uviedla, že súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal so skutkovým stavom v predmetnom konaní, kedy dokazovanie nezodpovedá záverom, ktoré súd v rámci odôvodnenia rozsudku uvádza. Ona od počiatku zastávala postoj, kedy nebola proti tomu, aby bol styk otca s maloletými deťmi upravený a teda i rozšírený, avšak za splnenia podmienky, ktorú síce samotný súd prvej inštancie opakovane v rámci odôvodnenia uvádza, teda postupu v záujmu maloletých detí, no v konečnom dôsledku súd v súlade s týmto nepostupoval a nerozhodol. Poukázala na znalecký posudok vypracovaný PhDr. Martou Halašovou, PhD., ktorý dal za pravdu jej požiadavke, ktorú uvádzala od počiatku v konaní a síce, že otec sa musí zaujímať a zapájať do špeciálneho prístupu, ktorý je vzhľadom na zdravotný stav detí vyžadovaný. Znalkyňou daný časový rámec šesť týždňov považovala za nešťastnú formuláciu, pričom reálne sa nepodarilo realizovať toľko sedení, ktoré by podľa jej názoru bolo možné považovať za dostatočné a navrhla i túto otázku položiť dopytom znalkyni. Podľa jej názoru nemožno zo skutkového stavu vyvodiť záver, že by otec podmienku danú znalkyňou splnil. Poukázala tiež, že súd sa nevysporiadal so zjavnými rozpormi v tvrdeniach otca, ktorý na jednej strane tvrdil, že by mu vyhovovalo mať presne dané termíny, aby si vedel styk s deťmi zariadiť, a na strane druhej doposiaľ takto presne určený styk mal (jeden deň každý týždeň) a nedarilo sa mu si svoj čas upraviť tak, aby sa tento styk realizoval. Prístup otca a jeho reálna možnosť upraviť si čas tak, aby mohli deti uňho prespať sa rovnako ukázalo v období mesiacov predchádzajúcich rozhodnutiu, keď spolu počas jedenástich sobôt

nebolo absolútne možné sa pokúsiť realizovať súdom uloženú povinnosť pokusu o prespanie detí u otca, nakoľko tento počas týchto sobôt pracoval. Je teda nepochybné, že otec jednoducho nemá možnosť či snahu realizovať ani styk uložený podľa predchádzajúceho rozhodnutia, a jednoducho nemá možnosť si pravidelne upraviť čas počas víkendov tak, aby bolo možné styk realizovať. Ďalej uviedla, že súdom ustálený príjem otca vo výške 654,50 až 684,50 Eur považuje za neprimeraný, keď z konania je nepochybné, že otec takmer až pravidelne pracuje cez víkendy. Poukázala na to, že otec u zamestnávateľa pracuje už niekoľko rokov, a to oficiálne za takmer minimálnu mzdu, pričom otec uvádza, že toto zamestnanie je vyhovujúce i z dôvodu, že mu zamestnávateľ umožňuje pružný pracovný čas, no toto sa nepochybné ukázalo ako nepravdivé, nakoľko otec nemá vôbec možnosť so svojim pracovným časom nakladať tak flexibilne, ako prezentuje. Uviedla, že otec prispel na genetickú analýzu z celkovej sumy 349,- Eur sumou 100,- Eur a na nákladoch za sedenia sa podieľal iba na tých, ktorých sa zúčastnil, čo nebolo vôbec pravidelne. Nestotožnila sa s názorom súdu, že výdavky, ktoré uviedla, sú nadhodnotené. Práve naopak, s ohľadom na ich vážny zdravotný stav ide o výdavky reálne a nevyhnutné na to, aby sa ich stav v rámci možností zlepšoval, alebo aspoň stabilizoval. V časti trov konania štátu uviedla, že ona má minimálny príjem od štátu, napriek tomu zaplatila zálohu na znalecké dokazovanie, ktoré potvrdilo jej postoj k veci, a preto znášanie i doplatku za otca, ktorý je v pracovnom pomere, nepovažovala za zodpovedajúci.

4. K odvolaniu matky detí sa písomne vyjadril otec maloletých, ktorý navrhol napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Uviedol, že matka pri žiadosti o rozšírenie styku dávala otcovi, ako aj jeho rodine, neustále nejaké podmienky, ktoré postupne rozširovala a ich plnenie považovala za nedostatočné. Pokiaľ by rozhodnutie bolo na matke, on by deti nevidel nikdy, mal by iba povinnosť platiť výživné, lebo rozšírenie styku s deťmi matka žiadala zamietnuť, ale na zvýšenie výživného trvala. Poukázal na to, že na pojednávaní bolo síce dohodnuté, že matka umožní deťom prespať jednu noc u neho, táto však pod rôznymi výhovorkami za celú dobu prespanie detí u neho neumožnila, pričom nie je pravdou, že by prespanie zrušil on. Jemu vyhovuje pevne určená doba styku s maloletými deťmi, lebo tak si môže čas v práci lepšie zadeliť, aj keď nie na 100%, ale to nikdy reálne nedokáže. Čo sa týka jeho príjmu, tento je taký, ako uviedol. Nepracuje každý celý víkend, ale pracuje niekedy aj v sobotu, pokiaľ je sezóna, pričom za to má finančné prostriedky navyše, nemá na ne síce doklad, ale tieto nezatajuje. Vďaka svojej práci môže s deťmi navštevovať lekárske vyšetrenia, čo matka od neho požaduje, pričom v inom zamestnaní by určite cez týždeň nemohol kedykoľvek odísť z práce. Uviedol, že veľmi dobre pozná zdravotný stav svojich detí, aj keď matka s nimi zo začiatku navštevovala lekárov aj bez jeho vedomia a výsledky vyšetrení zásadne nosila až na pojednávania. Podľa jeho názoru ich stav nie je žiadnou prekážkou ich styku s ním. U neho sú v známom prostredí, on aj jeho rodina majú k deťom výborný vzťah a matka by to mala podporovať a nie tomu brániť.

5. K odvolaniu matky detí sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť a otcovi výživné na deti zvýšiť primerane k jeho finančným možnostiam a schopnostiam, ako i k veku a potrebám maloletých detí. V časti úpravy styku navrhol predmetný rozsudok potvrdiť.

6. K vyjadreniu otca detí sa písomne vyjadrila matka maloletých, ktorá uviedla, že otec si slovne presadzuje svoje právo na styk, a keď je potrebné, aby sa správal v zmysle pokynov znalca, prípadne ďalších lekárov, u ktorých sú deti v starostlivosti, tak je úplne pasívny. Uviedla, že nechce brániť otcovi v styku, ale chce, aby deti neutrpeli na psychike, keď otec vôbec nemá záujem zistiť od odborníkov, ako s nimi pracovať. Predložila potvrdenia z Centra detskej reči, z ktorých je zjavné, že otec nemá záujem na osvojení si nevyhnutných postupov práce s deťmi tak, aby mohli začať rozprávať, pretože od apríla, resp. mája 2018 a ani v ďalšom čase až doteraz, si otec čas pre svoje dvojčiky nenašiel, pričom polročná neschopnosť sa sedení zúčastniť nemôže byť pripisovaná pracovnému vyťaženiu, ale jedine absolútnemu nezájmu o deti. Doložila tiež potvrdenie od Mgr. O. Z., PhD., z ktorého je zrejmé iba predstieraný záujem, ale skutočný cit k deťom a akceptovanie špeciálneho prístupu je iba fiktívne.

7. K vyjadreniu matky zaslal písomné stanovisko otec maloletých detí, v ktorom uviedol, že sa zúčastnil s deťmi logopedickej poradne naposledy v máji 2018, nakoľko od júna 2018 mu to neumožnilo zastupovanie kolegu v práci počas celej sezóny, ktorá skončila v októbri, resp. začiatkom novembra, no najbližšej logopedickej kontroly sa už zúčastní. Uviedol, že okrem dvoch výnimiek si pre deti chodí pravidelne v nedeľu a pracuje s nimi podľa pokynov matky. Poukázal na to, že matka je na materskej dovolenke, takže nemá časový problém zúčastňovať sa akýchkoľvek poradní a nakoľko sa s ním pri odovzdávaní detí stretáva, nemá ho ani problém informovať o tom, ako má s deťmi pracovať.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky detí nie je dôvodné.

9. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 22P/19/2017 je zmena úpravy styku otca s maloletými deťmi a zvýšenie výživného otca na deti. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Z. a maloletým Z. každý nepárny týždeň v roku od soboty 10:00 hod. do nedele do 17:00 hod. s tým, že otec sa zaväzuje maloleté deti v určenom čase v mieste bydliska matky prevziať a po ukončení stretnutia v určenom čase v mieste bydliska matky odovzdať a matka sa zaväzuje maloleté deti na stretnutie v určenom čase riadne pripraviť (výrok I.) a súčasne súd s účinnosťou od 21.02.2018 zvýšil výživné otca na maloletého S. o sumy 90,- Eur mesačne na sumu 120,- Eur mesačne a na maloletého Z. zo sumy 90,- Eur mesačne na sumu 120,- Eur mesačne, ktoré výživné otcovi uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky (výrok II.), pričom zročné výživné za obdobie od 21.02.2018 do 31.07.2018 na maloletého S. v sume 105,76 Eur a na maloletého Z. v sume 105,76 Eur otcovi uložil zaplatiť do rúk matky v pravidelných mesačných splátkach po 5,- Eur pri každom nedoplatku spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky sa stane splatný celý dlh (výrok III.), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 37P/90/2014-53 zo dňa 25.03.2015 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi a v časti výšky bežného výživného otca na maloleté deti (výrok IV.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil otcovi i matke zaplatiť náhradu trov konania štátu každému vo výške 49,93 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výroky V. a VI.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

11. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie danej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k deťom, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

12. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vypořiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

13. V zmysle § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

14. V zmysle § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia.

15. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

16. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

17. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

18. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

19. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Prvoradý je tu predovšetkým záujem dieťaťa, ktorý pritom treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva.

20. Je pritom v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, pričom dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. Vždy však treba mať na zreteli, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

21. Rodičovské práva a povinnosti toho rodiča, ktorý nemá maloleté v osobnej starostlivosti, majú byť súdom upravené takým spôsobom, aby bol zabezpečený riadny a bezproblémový vývoj dieťaťa a to tak, aby rodič mal v rámci stanovenej úpravy nielen povinnosti, ale i práva a v rámci toho priestor jednak na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu a súčasne i na uplatňovanie svojho výchovného pôsobenia na svoje dieťa a prehĺbovanie pocitu jeho spolupatričnosti s dieťaťom. Kontakt rodiča s jeho maloletým dieťaťom je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, že je potrebné, aby mu ustúpili niektoré iné záujmy, prípadne oprávnenia dotknutých osôb.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie posúdil vec v zmysle vyššie uvedených hľadísk a napadnutým výrokom určený rozsah úpravy styku je možné považovať za primeraný k zisteným skutkovým okolnostiam danej veci. Správne bola zo strany prvoinštančného súdu zohľadnená potreba špecifického osobitného prístupu k maloletým deťom vzhľadom na ich zdravotný stav, na ktorý poukázala i v konaní ustanovená znalkyňa, keď táto podmienila rozšírenie styku otca s maloletými deťmi absolvovaním stretnutí s odborníkmi, aby sa otec dôkladne oboznámil so zdravotným stavom maloletých a s výchovným prístupom. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bola táto podmienka splnená, keď otec spoločne s matkou a deťmi navštevoval logopéda a psychológa tak pred vyhotovením znaleckého posudku, ako i po jeho vyhotovení, a teda nie je pravdivým tvrdenie matky, že by nebola splnená podmienka znalkyne. Pokiaľ sa otec od mája 2018 istý čas nezúčastňoval takýchto návštev, uvedené odôvodnil svojou pracovnou zaneprázdnenosťou, pričom možno považovať za dôvodným argument otca detí, že tento je narozdiel od matky maloletých zamestnaný, a teda nie vždy sa mu musí podariť zúčastniť sa návštev u týchto odborníkov. Otec maloletých detí teda absolvoval sedenia u odborníkov, kde mu bola vysvetlená diagnóza, ako aj postup a spôsob práce s maloletými, teda bolo dôvodným styk otca s maloletými deťmi rozšíriť aj prespanie u otca, aby sa otec mohol plnohodnotnejšie zapájať

do starostlivosti o deti. Ani skutočnosť, že deti doposiaľ u otca v noci neprespali, nemôže mať celkom jednoznačne vplyv na nemožnosť rozšírenia styku otca s deťmi súdom prvej inštancie v určenom rozsahu, nakoľko pokiaľ sa styk realizoval v zmysle predchádzajúcej úpravy, tak otec starostlivosť o deti zvládal a s prihliadnutím na vytvorené podmienky deti u neho počas dňa i spali.

23. Je potrebné apelovať na oboch rodičov, aby sa snažili správať voči sebe kultivovane v záujme spoločných detí, čo je základným predpokladom zdravej výchovy maloletých detí, pričom i deti takto získavajú vzor pre riešenie konfliktných situácií v budúcnosti. Je potrebné, aby sa obaja rodičia v záujme spoločných detí snažili spolupracovať a situáciu vzniknutú ich rozchodom by nemali zneužívať na narušenie vzťahu detí k druhému rodičovi, či deti využívať ako prostriedok na potrestanie druhého rodiča. Každý rodič má právo počas času, kedy má deti vo svojej osobnej starostlivosti, na tieto výchovne pôsobiť, ale musí si byť vedomý aj následkov svojho výchovného pôsobenia. Pokiaľ sa i otec nezúčastní každého stretnutia u psychológa alebo logopéda, je v záujme maloletých detí, aby mu matka poznatky a postupy oznámila, prípadne vysvetlila, pričom otec nie je zbavený povinnosti aj naďalej s matkou a s deťmi spolupracovať s odborníkmi, a to za účelom zdokonalenia osobitného prístupu k maloletým deťom s prihliadnutím na ich zdravotný stav. Je potrebné, aby bola matka otcovi nápomocná pri realizácii jeho styku s maloletými deťmi, vysvetlila mu všetky špecifiká, ako aj prípadné problémy, ktoré by sa mohli vyskytnúť a obaja rodičia musia v tomto smere iniciatívne spolu komunikovať.

24. S prihliadnutím na vyššie uvedené považoval odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi za vecne správny.

25. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne, napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

26. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súdom na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného, ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosť, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súdom je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súdom povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

27. Za správny považoval odvolací súd postup súdu prvej inštancie, ktorý porovnal pomery a okolnosti, z ktorých sa vychádzalo pri ostatnej úprave výšky výživného, s pomermi a okolnosťami v čase nového rozhodovania o výživnom, pričom správne posúdil zmeny pomerov tak na strane výživou odkázaných detí, ako aj na strane výživou povinných rodičov a dospel k správne záveru, že došlo k podstatným zmenám pomerov, ktoré odôvodňujú zmeny výšky výživného. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, pričom sa dostatočným spôsobom vypořiadal i s námietkami odvolateľky a vzhľadom na to, že táto ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, a ktoré by spochybnili správnosť napadnutého rozsudku, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

28. Za správny považoval odvolací súd i rozsudok súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania štátu, keď túto povinnosť súd uložil obom rodičom v rovnakej výške, a to s prihliadnutím na výšku zložených preddavkov, ako aj vyúčtované znalečné.

29. Rovnako správne súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP i o nároku na náhradu trov konania.

30. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

32. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).